

EU:n akkuasetus Uudet kestävyys-, turvallisuus-, merkintä- ja tietovaatimukset

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Esityksessämme tänään

Markkinavalvonta

Rajoitukset

Merkinnät

Muut vaatimukset

Tukes ja markkina- valvonta

- Neuvonta on tärkeä osa valvontaa!
- Markkina-
valvonnan peruseriaatteita
  - Valmistaja vastaa siitä, että tuote täyttää sitä koskevien lainsäädäntöjen vaatimukset
  - Viranomaisen ei tarkasta ja hyväksy tuotteita ennakoon (ellei ennakko-
hyväksymismenettelystä ole erikseen määrätty)
- Markkina-
valvonta kohdistuu seuraaviin:
  - tuotteet
  - tuotteita koskevat asiakirjat
  - tuotteissa olevat merkinnät
  - vaatimustenmukaisuuden osoittamismenettelyt.

Markkina-**valvonta**

- Asetus määrittelee yleiset periaatteet, mutta itse markkina-**valvonta**prosessi on kansallinen, mm. seuraukset toimijoille ovat kansallisessa lainsäädännössä
- Suomessa yleisimmät seuraukset vaatimustenvastaisten tuotteiden markkinoimisesta ovat yleisimmin erilaisia myynnin rajoitustoimia, kuten tuotteen poistaminen markkinoilta tai palautusmenettely
- Havaitut vaatimustenvastaisuudet ilmoitetaan myös unionin yhteisessä markkina-**valvonta**tietokannassa, sitä kautta tieto leviää jokaiseen jäsenmaahan

Mitä markkinoille saattaminen tarkoittaa?

- Termi on akkusäätelyn osalta uusi, mutta määritelty samalla tavalla kuin esim. kone- tai sähkölaitesäätelyssä
- Tuote saatetaan markkinoille asetuksen mukaan silloin, kun se tuodaan yhteismarkkina-alueelle tarjolle myyntiin tai käyttöön joko vastikkeellisesti tai ilmaiseksi (läpikuljetus ei ole markkinoille saattamista)
- Tuote saatetaan markkinoille lähtökohtaisesti kerran, myöhemmin kun tuote vaihtaa omistajaa jakeluketjussa, ei kyse enää ole markkinoille saattamisesta
- Markkinoille saattaminen on tuotekohtaista, ei tuotemallikohtaista.

Ainerajoitukset

- Akut ja paristot eivät saa sisältää yli 0,0005 painoprosenttia elohopeaa (elohopeametallina ilmaistuna)
- Kannettavat akut ja paristot eivät saa sisältää yli 0,002 painoprosenttia kadmiumia (kadmiummetallina ilmaistuna)
- Kannettavat akut ja paristot eivät saa sisältää yli 0,01 painoprosenttia lyijyä (lyijymetallina ilmaistuna)
  - Lyijyrajoitus koskee 18.8.2024 alkaen markkinoille saatettavia kannettavia akkuja ja paristoja
  - Lyijyrajoitusta ei sovelleta sinkki-ilmanappikennoihin

Huomioitavaa ainerajoituksista

- Kadmiumrajoitus koskee 18.2.2024 kaikkia kannettavia akkuja ja paristoja.
  - Akku- ja paristodirektiivissä oli annettu poikkeus hätä- ja hälytysjärjestelmien paristoille ja akuille sekä lääkinnällisten laitteiden akuille
  - Akkuasetus ei tunne poikkeusta

CE-merkintä

- Kaikki markkinoille saatettavat akut ja paristot on CE-merkittävä 18.8.2024 alkaen
  - Paristoilla ei ole ollut aiemmin CE-merkintää
- CE-merkinnällä tuotteen valmistaja ja valtuutettu edustaja vakuuttaa, että tuote täyttää sitä koskevien EU:n direktiivien ja asetusten olennaiset vaatimukset
- Mahdollistaa tuotteen vapaan liikkuvuuden EU:ssa
- Ei ole viranomaisen tai muun tahon myöntämä
- Ilmoitettu laitos arvioi tuotteen vaatimustenmukaisuuden ennen CE-merkinnän kiinnittämistä

Merkintävaatimuksia

- 18.8.2024 alkaen markkinoille saatettavissa paristoissa ja akuissa pitää olla:
  - CE-merkintä
  - Mallitunniste ja erä- tai sarjanumero tai tuotenumero tai jokin muu merkintä, jonka ansiosta ne voidaan tunnistaa
  - Valmistajan nimi, rekisteröity tuotenimi tai rekisteröity tavaramerkki, yhden yhteyspisteensä postiosoite sekä internet- ja sähköpostiosoitteensa, jos saatavilla
  - Maahantuojaan nimi, rekisteröity tuotenimi tai rekisteröity tavaramerkki, yhden yhteyspisteensä postiosoite, internetosoitteensa ja sähköpostiosoitteensa, jos saatavilla
  - Tarvittavat VnA:n mukaiset merkinnät (erilliskeräys-, raskasmetalli- ja kapasiteettimerkinnät)

Esimerkkejä tulevista merkintävaatimuksista

- Artiklan 13 vaatimukset:
  - Akkuja ja paristoja koskevat asetuksen liitteen VI tiedot
  - Kapasiteettimerkintä
  - Paristoille tieto keskimääräisestä vähimmäiskestosta ja merkintä ”ei-ladattava”
  - QR-koodi
- Komissio hyväksyy viimeistään 18.8.2025 täytäntöönpanosäädöksiä

EU -vaatimustenmukaisuusvakuutus

- CE –merkintä edellyttää, että tuotteesta on laadittu myös EU – vaatimustenmukaisuusvakuutus (ja tekninen eritelmä)
- Asiakirjan malli on kuvattu asetuksen liitteessä IX
- Asiakirjan laatii tuotteen valmistaja, ja sitä ei voi korvata esim. testauslaitoksen sertifikaatilla
- Jos on kyseessä 'uudelleenbrändätty' tuote, eli tuote on nimetty uudelleen, on tuotteesta tehtävä uusi EU –vaatimustenmukaisuusvakuutus, koska kyseessä on uusi tuote.
- Tuotteesta laaditaan vain yksi vaatimustenmukaisuusvakuutus, jossa mainitaan kaikki sitä koskevat vaatimukset.

EU –vaatimustenmukaisuusvakuutus, malli

EU-VAATIMUSTENMUKAISUUSVAKUUTUS nro* ...

* (vakuutuksen tunnistenumero)

1. Akku- tai paristomalli (tuote, luokka sekä erä- tai sarjanumero):
2. Valmistajan tai tapauksen mukaan valmistajan valtuutetun edustajan nimi ja osoite:
3. Tämä vaatimustenmukaisuusvakuutus on annettu valmistajan yksinomaisella vastuulla.
4. Vakuutuksen kohde (akun tai pariston kuvaus ja jäljitettävyyden mahdollistava akun tai pariston tunniste, jossa tarvittaessa on kuva akusta tai paristosta).
5. Edellä 4 kohdassa kuvattu vakuutuksen kohde on asianomaisen unionin yhdenmukaistamislainsäädännön vaatimusten mukainen: ... (viittaus muihin sovellettuihin unionin säädöksiin).
6. Viittaus niihin asiaankuuluviin yhdenmukaistettuihin standardeihin tai yhteisiin eritelmiin, joita on käytetty, tai viittaus muihin teknisiin eritelmiin, joiden perusteella vaatimustenmukaisuusvakuutus on annettu:
7. Ilmoitettu laitos ... (nimi, osoite, numero) suoritti ... (toimenpiteen kuvaus) ... ja antoi todistuksen/todistukset: ... (yksilöintitiedot, kuten todistuksen päivämäärä ja soveltuvin osin tiedot todistuksen voimassaolon kestosta ja ehdoista).
8. Lisätiedot
Puolesta allekirjoittanut:
(antamispaikka ja -päivämäärä):
(nimi, tehtävä) (allekirjoitus)

Suorituskyky- ja kesto vaatimukset

- 18.8.2024 lähtien tulee yli 2 kWh teollisuusakkujen, kevyiden liikkumisvälineiden akkujen sekä sähköajoneuvojen ajovoima-akkujen mukana olla asiakirja joka kertoo akun sähkökemiallisen suorituskyvyn ja kestävyuden
- 18.8.2027 näille on tulossa vähimmäisvaatimuksia
- 18.8.2028 ilmoitusvaatimus laajenee myös pienempiin akkuihin ja paristoihin, paitsi nappiparistoihin

Akkujen vaihdettavuus

- Asetuksen mukaan kannettavien tuotteiden ja kevyiden liikkumisvälineiden akkujen tulee olla käyttäjän irrotettavissa ja vaihdettavissa
- Tästä on poikkeuksia, jos tuotteen ominaisuudet vaativat muuta, esim. vedenpitävyyden tai jatkuvan virransyötön vaatimuksen takia
- Myös eräät lääketieteelliset laitteet on vapautettu tästä vaatimuksesta
- Varaosa-akkuja tulee olla saatavilla vähintään viiden vuoden ajan
- Laitteen ohjelmisto ei saa estää yhteensopivan akun vaihtamista
- Komissio valmistelee parhaillaan tarkentavia ohjeita

Akkuturvallisuus

- Kiinteiden energiavarastojärjestelmien turvallisuudelle on asetettu vaatimus, että niiden tulee olla turvallisia normaalin käytön ja toiminnan aikana
- Liitteessä VIII on määritelty vaatimustenmukaisuuden arviointimenettely tälle
- Vaatimuksena 18.8.2024 alkaen

Akkupassi

- Vaatimuksena osalla akuista 18.2.2027 lähtien
- Sisältää kattavasti tietoja akusta: Valmistaja, ominaisuudet yms.
- Osa tiedoista kaikkien saatavilla, osa vain niille, joille on määritelty 'oikeutettu intressi'
- Linkittyy QR –koodiin
- Laaja ja monimutkainen kokonaisuus, johon komissio ei ole vielä juurikaan julkaissut tarkentavia ohjeita, mutta niitä on luvattu lähivuosina
- Oltava yhteensopiva ekosuunnitteluasetuksessa mainitun digitaalisen tuotepassin kanssa

Ennakkokysymys markkinoille saattamisesta

- **Koska akut katsotaan saatetuiksi markkinoille ja voiko varastoissa olevia akkuja myydä vielä asetuksen määräaikojen jälkeen, vaikka ne eivät täyttäisi esim. kaikkia merkintävaatimuksia?**
  - Näin yleisesti esitettyyn kysymykseen, milloin akut katsotaan markkinoille saatetuksi, ei voida vastata tyhjentävästi.
  - Jos akut on markkinoille saatettu ennen siirtymäajan päättymistä, niin ne saa myydä.

Ennakkokysymykset QR-koodista osa 1

- **Kysymys #1** Siirtymäajan jälkeen vaatimuksena on QR-koodi liittyen artiklaan 13. Miten tämä QR-koodi tulee toimimaan, onko kaikki tieto luettavissa suoraan koodista, pääseekö siitä johonkin EU:n tietokantaan vai valmistajan omille sivuille?
  - Tässä vaiheessa ei ole tarkempaa tietoa asiasta
- **Kysymys #2.** Liittyen artiklat 38 ja 41. Voiko valmistajan ja maahantuojaan tiedot 18.8.2024 jälkeen olla akuissa QR-koodina, vai pitääkö ne olla tekstinä? Teksti olisi niin pientä että sitä on vaikea lukea. (name, registered trade name or registered trade mark, their postal address...)
  - Tässä vaiheessa QR-koodista ja sen vaatimuksista ei ole tarkempaa tietoa.
  - Huomioitava muu lainsäädäntö, joka ei tunne QR-koodia.

Ennakkokysymykset QR-koodista osa 2

- **1.Kuka vastaa QR-tietosisällön oikeellisuudesta ?**
  - Valmistajalla on velvollisuus varmistaa, että akussa tai paristossa on artiklan 13 mukaiset merkinnät
- **2.Mikäli tuotteita tuodaan EU/ETA -alueen ulkopuolelta, vastaako QR-koodista maahantuoja, mikäli tarra on asetettu valmistajan toimesta.**
  - Valmistaja vastaa QR-koodista, mutta maahantuojalla (ja jakelijalla) on velvollisuus tarkistaa merkinnät

Ennakkokysymykset QR-koodista osa 3

- **3. Mitkä ovat sanktiot tietojen väärentämisestä ja /tai väärän tietosisällön antamisesta?**
  - Akkuasetuksen osalta ei ole tietoa ns. sanktiosta, koska säädösvalmistelu kesken.
  - Tukesin yleiset markkinavalvonnan keinot
    - kieltä tai määräys
    - markkinoilta poisto
    - palautusmenettely
    - neuvonta ja ohjaus
- **4. Kuka/mikä valvoo kohdan 2-3 oikeellisuutta?**
  - markkinavalvontaviranomainen

Lainsäädännöt

- EU:n akkuasetus: [Regulation - 2023/1542 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)
- Jätelaki (646/2011): [Jätelaki 646/2011 | Tukes \(edilex.fi\)](#)
- Valtioneuvoston asetus paristoista ja akuista: [Valtioneuvoston asetus paristoista ja akuista 520/2014 | Tukes \(edilex.fi\)](#)
- Komission asetus (EU) N:o 1103/2010 kapasiteettimerkinnöistä: [Asetus - 1103/2010 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

Lisätietoja

- Tukesin verkkosivut (päivitettävänä): [Akut ja paristot | Turvallisuus- ja kemikaalivirasto \(Tukes\)](#)
- Tukesin yleiset verkkosivut mm. talouden toimijoiden velvoitteista (akkujen ja paristojen osalta päivittämättä): [Sähkölaitteet | Turvallisuus- ja kemikaalivirasto \(Tukes\)](#)
- Kysy tai anna palautetta: [Kysy tai anna palautetta | Turvallisuus- ja kemikaalivirasto \(Tukes\)](#)
- EU-komission verkkosivut: [Batteries - European Commission \(europa.eu\)](#)

tukes